

A Magyar Agrártudományi Egyesület Talajtani Társaságának Vándorgyűlése

Szekszárd, 1977. szeptember 9—10.

Rövid idő távlatából szemlélve is igazolva látszik a Talajtani Társaság vezetőségének a döntése a Vándorgyűlés helyét, idejét és különösen az előadások témájaként választott „talajvédelem—környezetvédelem” témakört illetően. A Talajtani Társaság vándorgyűlése először tárgyalta ezt a témakört alapvetően abból a helyes szemléletről kiindulva, amely szerint a talajvédelem és környezetvédelem a mezőgazdaság területén nem egyszerűen újabb költségek forrása, amelyet más költségek növekedésével együtt viselni kell, hanem a gazdálkodás része, a természeti feltételek olyan tudatos alakítása, amely a természet fejlesztés alapvető feltétele.

A Magyar Agrártudományi Egyesület Talajtani Társasága és a MAE Tolna megyei szervezete által közösen rendezett Vándorgyűlés első napján tudományos előadások hangzottak el a talajvédelem—környezetvédelem témaköréből. A tudományos ülés szak elnökségében a Talajtani Társaság vezetősége mellett helyet foglaltak Tolna megye párt- és állami vezetői, valamint a Magyar Agrártudományi Egyesület titkárságának és megyei szervezetének vezetői: GYUGYI JÁNOS az MSZMP Tolna megyei Bizottságának titkára, NEDOK PÁL a városi tanács elnöke, KÁLMÁN GYULA a megyei tanács elnökhelyettese, a MTESZ megyei szervezetének elnöke, CSÁKY CSABA a Magyar Agrártudományi Egyesület ügyvezető titkára és HORVÁTH JÓZSEF a MAE Tolna megyei szervezetének elnöke. Részt vettek a Vándorgyűlésen a külföldi talajtani társaságok képviselői is, így A. M. MAMUTOV a Szovjetunió, P. STRACKE az NDK, J. ONCSEV Bulgária, J. SIMON Csehország és S. Y. METWALLY Egyiptom Talajtani Társaságának a képviselőit.

SZABOLCS ISTVÁN elnöki megnyitójában üdvözölte a külföldi társaságok képviselőit, a hazai vendégeket és a résztvevőket. Hangsúlyozta a talajvédelemmel való foglalkozás aktualitását, különös tekintettel a gazdálkodás feltételrendszerében beállott változásokra, és az e területen elért új tudományos eredményekre.

GYUGYI JÁNOS bevezetőjében üdvözölte a Vándorgyűlés résztvevőit, kifejezve azt a véleményét, hogy Tolna megye mezőgazdaságának eredményei bizonyítják, egyben megkövetelik a tudományos eredmények felhasználását a termelés szervezése, irányítása során. Ismertette a megye mezőgazdaságának az elmúlt 15 évben feltételeiben és eredményeiben bekövetkezett dinamikus fejlődését. Hangsúlyozta, hogy a közgazdasági feltételek alakulása folytán fokozott figyelmet kell fordítani a mezőgazdaság fejlesztésére, különösen a természeti feltételek jobb megismerésére.

LÁNG ISTVÁN „A Balaton vízgyűjtő területének talaj- és környezetvédelme” című előadásában részletesen ismertette a Balaton vízgyűjtő területén az elmúlt mintegy másfél évtized alatt — a mezőgazdasági termelés, a nem megfelelő művelési mód, a kemikáliák szakszerűtlen alkalmazása következtében — a vízgyűjtő terület vízrendszerében létrejött kedvezőtlen változásokat. Kifejtette, hogy a fentiek mellett az urbanizáció, valamint a turizmus is felelősek a kialakult helyzetért. Ismertette a tó környezetvédelmével kapcsolatos intézkedéseket és azok végrehajtásának alapvető tennivalóit. A Balaton és környezetének védelme, a veszélyforrások részletes vizsgálata és feltárása nemcsak a legjobb üdülőkörzetünk védelmét jelenti, — azonos veszélyforrások más területeken hasonló módon veszélyeztethetik a környezetet. Ilyen körülmények között vált szükségessé a környezet teherbíró képességének, ezen belül is a legerőteljesebben szennyezett talaj teherbíró képességének a vizsgálata.

STEFANOVITS PÁL „A talaj környezetvédelmi szerepe” című előadásában részletesen ismertette, hogy a városban ható környezeti tényezők miképpen befolyásol-

ják a talaj biológiai tulajdonságait, az abszorpciós viszonyokat, a mechanikai szűrőképességet; és mindezeket keresztül a talajok teherbírását. Részletesen taglalta a talaj tulajdonságaiban beálló kedvezőtlen jelenségeket, azok hatását a talajjal kezdődő élelmi láncban keresztül az emberre. Bemutatta, hogy a mezőgazdaságilag művelt terület a talajpusztulás és minőségromlás mellett tovább csökken az ipari és mezőgazdasági létesítmények területfelhasználása, valamint az urbanizáció és az infrastruktúra kiépülése következtében. Tárgyalta továbbá a külszíni fejtésű bányaterületek, személtlerakók rekultivációjának kérdéskomplexumát is.

IVÁNCICS JÓZSEF „Tolna megye talajai termékenysége növelésének lehetőségei” címmel tartott előadást. Ismertette a mintegy 15 éve folyó, Tolna megye egész területét érintő térképezési, műtrágyázási-szaktanácsadási tapasztalatok összegezéséeként elkészült, az 1 : 100 000 méretarányú genetikum talajtérképen alapuló, Tolna megye termőhelyi viszonyait ábrázoló térképet. Üzemi tábla mélységig terjedő, a talaj tápanyagállapotára vonatkozó vizsgálatok alapján bemutatta Tolna megye tápanyagmérlegét. Ennek kapcsán ismertette azokat a kedvező és kedvezőtlen változásokat, amelyek a talaj termékenységét mikro-, mezo- és makro méretekben befolyásolták. Felhívta a figyelmet arra, hogy az üzemi táblák egyszerű összevonása, — a talajművelési, talajvédelmi szempontok figyelembevétele és a talajok termőképességének kiegyenlítése nélkül — az összevont területeken a felhasznált eszközök hatékonyságának jelentős romlásával járhat. Az előadó a lokálisan végzett erdő- és ültetvénytelépítéssel kapcsolatos, üzemi méretekben végzett meliorációs tevékenységgel szemben, új, regionális, egy-egy táj-körzet komplex hasznosításának optimális feltételeit megteremtő meliorációs tevékenységre tett javaslatot.

FEKETE ZOLTÁN nagy helyi ismerettel és aktualitással tárgyalta a szekszárdi borvidék eróziós problémáit „A vízerózió, különös tekintettel az ültetvények talajvédelmére” című előadásában. Értékelte a kiépített vízelvezető csatornákkal szerzett tapasztalatokat, a mikor teraszokkal kapcsolatos kedvezőtlen, valamint az utóbb kialakított makroteraszokkal kapcsolatos kedvező tapasztalatokat. Hangsúlyozta, hogy csak egységes szemlélettel teremthető

meg a termőtalaj és a közelében levő ipari és lakóterület megnyugtató védelme.

DEZSŐ IMRÉNÉ „A defláció elleni védekezés alapjai” című — alapvetően saját kutatási eredményekre támaszkodó — előadásával a hallgatóság ismeretanyaga számos vonatkozásban gyarapodott. A defláció ismert, mezőgazdaságot károsító hatásain túlmenően, nemcsak porral szennyezi a levegőt, hanem ezúton kerülnek a légterbe az egészséget károsító mikroorganizmusok, gyomirtószerek, egyéb növényvédőszer. Részletesen tárgyalta a defláció kialakulásának talajtani, valamint mezo- és mikroklimatikus viszonyait.

A Vándorgyűlés első napjának délutánján a résztvevők GÓCS KÁLMÁN vezetésével megtekintették a Sió-torkolati művet, és ismertetést hallgattak meg a Sió szabályozás most folyó és tervezett munkálatairól. Az Idegenforgalmi Hivatal vezetésével megtekintették a Gemenci Vadrezervátum trófea-gyűjteményét és a decsi Sárközi Népművészetek Házát.

A Vándorgyűlés második napján a Tolna megyei Á. G. Szakszolgálati Állomásának új központját IVÁNCICS JÓZSEF igazgató mutatta be, majd a résztvevők a Dalmádi Állami Gazdaságba indultak. Szakálnál a Kapos völgyének Hegyház oldali vízválasztójáról nézve a Tolna megyei táj jellegzetes domborzati, eróziós viszonyait szemlélhették meg a résztvevők. A Dalmádi Állami Gazdaságban VAS ISTVÁN igazgató ismertette a gazdaságban folyó meliorációs munkákat, és azt a beruházási tevékenységet, amelyek a meliorációs tevékenységgel és az infrastruktúra kiépítésével együttesen teremtik meg az üzemből a termelésfejlesztés természeti és szubjektív összhangját. KOLOZS ISTVÁN, a Tolna megyei Vízügyi Társulat igazgatója a Kapos — Koppány völgyében végzett munka, valamint a Dalmádi Állami Gazdaságban folyó meliorációs munka eddigi eredményeit értékelte. Ezután a Vándorgyűlés résztvevői VAS ISTVÁN igazgató és VARGA JÁNOS termelési igazgató vezetésével körutat tettek az Állami Gazdaságban, közben ismertetést kaptak a Gazdaságban folyó meliorációs munkákról, és a mezőgazdasági termelő tevékenységről.

IVÁNCICS JÓZSEF
Tolna Megyei Á. G. Szakszolgálati
Állomás, Szekszárd

Érkezett: 1978. június 5.